

Rec de la Noguera

Sant Quintí de Mediona

Ubicació

Comarca: Alt Penedès

Coordenades:

Latitud: 41.45923

Longitud: 1.67715

UTM Est (X): 389521

UTM Nord (Y): 4590582

Classificació

Número de fitxa 08236 - 131

Àmbit: Patrimoni immoble

Tipologia Jaciment arqueològic

Estil / època: Medieval Modern Contemporani

Segle VIII-XX

Estat de conservació Dolent

Notes de conservació: Al no estar en ús es troba molt deteriorat

Protecció Inexistent

Accés Difícil

Ús actual: Sense ús

Titularitat Pública

Titular: Ajuntament de Sant Quintí de Mediona

Fitxes associades:

[La Noguera Baixa](#)

[Vinya Alta de la Noguera](#)

Autoria de la fitxa Maria Camp; Jordi Piñero

Data de registre de la fitxa: dl., 25/09/2000 - 02:00

Descripció

Rec que en el tram inicial es troba molt perdut i és difícil de resseguir. En la part mitja (pròxima a la Passada) encara es fa servir. Comença amb un resclosí sota la resclosa del rec de ca l'Oliver. El traçat inicial segueix paral·lel al riu. Al cap d'uns metres entra en una mina que arriba pràcticament fins el barri de la Bòria. Aquí continua pels horts de la Bòria fins que en el tram abans de la riera es perd. A l'altra banda de la riera, prop de la Passada, es comunica amb el rec de la Passada, del qual actualment rep aigua que serveix per regar alguns horts d'aquesta zona. En aquest sector es conserva un safareig molt interessant. El rec continua per l'altra banda de la carretera i passa prop de les granges Martí. En algun tram posterior és difícil de seguir a causa de remocions de terra que s'han practicat en un camp. Finalment el rec desembocava en una antiga bassa, poc abans de la masia de la Noguera Baixa, d'on sortien ramificacions per regar horts.

Observacions:

Veure mapa en treball annex

Història

L'existència d'una xarxa de recs és un dels elements més interessants del patrimoni de Sant Quintí. L'origen és difícil de concretar per la manca de referències documentals clares. Tanmateix, sí que podem aportar algunes conclusions fruit dels últims treballs de recerca en el camp de l'arqueologia medieval. En aquest sentit, la xarxa de recs de Sant Quintí s'ha d'inscriure en el context de la conca del Mediona, en la qual hi ha exemples bastant clars, com ara els casos de Terrassola i Lavit (d'origen probablement tardo-antic) o el de La Llacuna (associat clarament a l'època islàmica). En el cas de Sant Quintí la conclusió del medievalista Ramon Martí és que els sistemes hidràulics "indubtablement, són anteriors a l'expansió comtal sobre la vall". És a dir, que el seu origen correspondria a l'època islàmica (segles anys VIII-IX). Aquesta afirmació es basa en el fet que almenys dos recs són documentats a principis del segle XI: el rec de Baix (1021) i el rec de la Noguera (1011). Això indicaria que forçosament degueren ser construïts en una època anterior. Concretament, l'any 1011 són esmentades cases, un molí i un hort a la "Nohera" (RIUS, 1945-1947: doc. 435) amb presa i derivació al riu de Bitlles, malgrat que no se'n pugui precisar l'emplaçament exacte. Cal recordar que prop de la Noguera s'hi han localitzat les restes d'una vil·la romana (ubicada en terme de Sant Quintí -Vinya Alta de la Noguera- i de Sant Pere de Riudebitlles -la Masia-). En aquest sentit fóra molt interessant conèixer l'evolució de la vil·la, des de l'època tardo-romana fins a establir un possible lligam amb la construcció del rec, probablement en època tardo-romana o islàmica. La resta de recs de Sant Quintí serien possiblement d'èpoques una mica posteriors, associats al desenvolupament de la molinaria. En definitiva, sembla clar que l'existència d'uns sistemes hidràulics anteriors al repoblament ha estat un element determinant en l'emplaçament del poblament rural i en el mateix origen del nucli de Sant Quintí. El rec de la Noguera resseguia una extensió global de 5,20 hectàrees.

Bibliografia

ARGEMÍ, Xavier; SADURNÍ, M. Teresa; SERRA, Joan: Sant Quintí de Mediona. Sant Quintí de Mediona, 1999, p. 122.

MARTÍ, Ramon: "Sistemes hidràulics i poblament en els límits de la Catalunya Vella: la unitat hidrològica del riu de Bitlles (Anoia/Alt Penedès)", a Congrés d'Arqueologia Medieval Espanyola, Alacant, 1983 (IV CAME, Tom III - 1983), pp. 587-593.

MARTÍ, Ramon: "Ceràmica medieval i pagesos indocumentats a la vall del riu de Bitlles", a Ceràmica Medieval Catalana, Quaderns Científics i Tècnics, núm. 9. Diputació de Barcelona, Barcelona, 1997, pp. 275, 280.

